

Skupština Crne Gore

BILTEN OTVORENI PARLAMENT

Bilten o radu Skupštine Crne Gore ◆ Broj 73 ◆ Jul 2017. godine

SADRŽAJ

Zakonodavna i nadzorna aktivnost.....	2
Novosti iz Skupštine.....	6
Sastanak generalnih sekretara parlamenata zemalja Zapadnog Balkana u Varšavi.....	6
Predsjednik Skupštine uručio Trinaestojulske nagrade.....	7
Parlamentarni pojmovnik.....	6
Tema broja.....	8
Iz istorije crnogorskog parlamentarizma.....	9
Kalendar.....	10

TEMA BROJA

Predsjednik Skupštine Crne Gore sastao se sa predsjednikom Evropskog parlamenta Antoniom Tajanijem

str.8

PARLAMENTARNI POJMOVNIK

Da li znate...

šta je Asocijacija generalnih sekretara parlamenata?

str.6

IZ ISTORIJE CRNOGORSKOG PARLAMENTARIZMA

Ustav Socijalističke Republike Crne Gore iz 1963. godine

str.9

OTVORENI PARLAMENT

Skupština Crne Gore

Bilten o radu Skupštine Crne Gore ◆ Elektronsko izdanje ◆ Izlazi mjesečno ◆ Godina VII ◆ Broj 73 ◆ Jul 2017. godine

UVOD

Poštovane/i čitateljke i čitaoci,

Pred vama su najvažnije informacije o aktivnostima Skupštine Crne Gore u periodu od 1. do 31. jula, koje u formi mjesečnog biltena „Otvoreni parlament“ priprema Služba Skupštine Crne Gore.

Tokom jula, održane su dvanaesta i četrnaesta sjednica prvog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2017. godini i trinaesta posebna sjednica prvog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore. Tokom dvanaeste i četrnaeste sjednice, usvojeno je ukupno devet zakona.

Odbori su tokom jula razmotrili 27 predloga zakona, 14 predloga odluka i sproveli niz drugih aktivnosti u okviru nadzorne uloge.

Tema broja ovog izdanja biltena je sastanak predsjednika Skupštine Crne Gore sa predsjednikom Evropskog parlamenta Antoniom Tajanijem, koji je boravio u posjeti Skupštini Crne Gore 18. jula.

Bilten se objavljuje svakog mjeseca i njime Skupština teži da približi svoj rad građanima Crne Gore. Smatramo da je ova publikacija veoma značajna kao pouzdan izvor informacija o radu Skupštine i nadamo se da će vam biti od koristi.

Ostajemo otvoreni za vaše komentare i sugestije, kao i kritike, koje nam mogu pomoći da naš rad učinimo što kvalitetnijim.

*S poštovanjem,
Služba Skupštine*

ZAKONODAVNA I NADZORNA AKTIVNOST

Na dvanaestoj sjednici Prvog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2017. godini, poslanici su usvojili: Zakon o izmjenama Zakona o poreskoj administraciji, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, Zakon o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obrazovanju odraslih, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju i Zakon o izmjeni Zakona o regularizaciji neformalnih objekata.

Na četrnaestoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2017. godini, poslanici su usvojili: Izvještaj o radu Državne komisije za kontrolu postupka javnih nabavki za 2016. godinu; Izvještaj o stanju na tržištu osiguranja u Crnoj Gori za 2016. godinu; Godišnji izvještaj Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture za 2016. godinu; Mišljenje sa predlogom odgovora Ustavnom sudu Crne Gore povodom inicijative za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredbe člana 78a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim izvršiteljima

(„Službeni list CG“, broj 22/17); Mišljenje sa Predlogom odgovora Ustavnom sudu Crne Gore povodom Predloga za ocjenu ustavnosti odredbe člana 1 stav 2 tačka 2 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG“, broj 30/17); Mišljenje sa predlogom odgovora Ustavnom sudu Crne Gore povodom Predloga za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti Zakona o potvrđivanju Sjevernoatlantskog ugovora i protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Grčke i Turske („Službeni list CG - Međunarodni ugovori“, broj 4/17) i Mišljenje sa predlogom odgovora Ustavnom sudu Crne Gore povodom Inicijative za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredbe člana 78 stav 2 u dijelu koji glasi „minuli rad“ Zakona o radu („Službeni list CG, br.49/08, 59/11, 66/12 i 31/14“) i odredbe člana 15 stav 1 tačka 4 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Službeni list CG“, br.16/16, 83/16 i 21/17).

Premijerski sat i poslanička pitanja

Na trinaestoj posebnoj sjednici prvog redovnog zasijedanja Skupštine Crne Gore u 2017. godini u okviru tačke dnevnog reda Premijerski sat i poslanička pitanja, na pitanja poslanika odgovorili su predsjednik Vlade Crne Gore i ministri u Vladi. Poslanici su postavili tri pitanja premijeru i 26 pitanja ministrima u Vladi.

Predlozi zakona razmatrani na odborima

- **Predlog zakona o izmjeni Zakona o regularizaciji neformalnih objekata** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama Zakona o poreskoj administraciji** razmotrio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrazovanju odraslih** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o tržištu poljoprivrednih proizvoda** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola uz Konvenciju Savjeta Evrope o prevenciji terorizma** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o registrima ispuštanja i prenosa zagađujućih materija** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o parničnom postupku** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o Vojsci Crne Gore** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za bezbjednost i odbranu i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o uslugama** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama** razmotrili su Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o hemikalijama** razmotrili su Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o građevinskim proizvodima** razmotrili su Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama** razmotrili su Odbor za ekonomiju, finan-

sije i budžet i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.

- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost** razmotrili su Odbor za ekonomiju, finansije i budžet i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Republike Portugal o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja i sprječavanju izbjegavanja plaćanja poreza na dohodak** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom** razmotrili su Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti** razmotrili su Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o dopuni Zakona o stečaju** razmotrio je Zakonodavni odbor i predložio Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog zakona o Prijestonici** razmotrili su Zakonodavni odbor i Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i predložili Skupštini da ga usvoji. Isti predlog je u dijelu nadležnosti razmotrio i Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, koji je dostavio mišljenje Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Ostali akti razmatrani na odborima

- **Predlog odluke o razrješenju i izboru jednog člana Ustavnog odbora Skupštine Crne Gore** utvrdio je Administrativni odbor.
- **Predlog odluke o razrješenju i izboru jednog člana Zakonodavnog odbora Skupštine Crne Gore** utvrdio je Administrativni odbor.
- **Predlog odluke o razrješenju jednog i izboru dva člana Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore** utvrdio je Administrativni odbor.
- **Predlog odluke o razrješenju i izboru jednog člana Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore** utvrdio je Administrativni odbor.
- **Predlog odluke o razrješenju i izboru jednog člana Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore** utvrdio je Administrativni odbor.
- **Predlog odluke o razrješenju i izboru jednog člana Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore** utvrdio je Administrativni odbor.
- **Predlog odluke o određivanju jedne predstavnice Skupštine Crne Gore u Senatu Prijestonice** utvrdio je Administrativni odbor.
- **Predlog odluke o predlogu jednog člana Komisije**

za rangiranje kandidata za člana Odbora Regulatorne agencije za energetiku utvrdio je Administrativni odbor.

- **Predlog odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore** razmotrili su Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu i Zakonodavni odbor i predložili Skupštini da ga usvoji.
- **Predlog odluke o izboru člana Savjeta Agencije za nadzor osiguranja** utvrdio je Administrativni odbor.
- **Predlog odluke o imenovanju člana Senata Državne revizorske institucije** utvrdio je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet.
- **Predlog odluke o izboru jednog člana Odbora za bezbjednost i odbranu Skupštine Crne Gore** utvrdio je Administrativni odbor.
- **Predlog odluke o razrješenju jednog člana i izboru predsjednika i jednog člana odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore** utvrdio je Administrativni odbor.
- **Predlog odluke o izboru jednog člana Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore** utvrdio je Administrativni odbor.

Ostale aktivnosti radnih tijela

- Na devetoj sjednici **Odbora za bezbjednost i odbranu**, održanoj 17. jula, Odbor je upoznat sa sadržajem Konačnog izvještaja o reviziji „Upravljanje i raspolaganje imovinom koju koristi Ministarstvo odbrane“.
- Na dvanaestoj sjednici **Odbora za međunarodne odnose i iseljenike**, održanoj 21. jula, Odbor je održao kontrolno saslušanje direktora Uprave za dijasporu Predraga Mitrovića, na temu: „Aktivnosti Uprave za dijasporu na polju realizacije vladine politike saradnje sa iseljenicima“.

- Na 21. sjednici **Odbora za ekonomiju, finansije i budžet**, održanoj 10. jula, članovi Odbora su razmotrili Izvještaj o radu Investiciono–razvojnog fonda Crne Gore za 2016. godinu.

Na 22. sjednici, održanoj 25. jula, Odbor je razmotrio i odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog fiskalne strategije Crne Gore 2017. – 2020. godina, te da prihvati Izvještaj o stanju na tržištu osiguranja u 2016. godini i Izvještaj o radu Državne komisije za

kontrolu postupaka javnih nabavki u 2016. godini.

Na 23. sjednici, održanoj 26. jula, članovi Odbora su utvrdili Predlog odluke o imenovanju člana Senata Državne revizorske institucije, te predložili Skupštini Crne Gore da za člana Senata Državne revizorske institucije imenuje kandidata Radula Žurića.

- Na devetoj sjednici **Odbora za ljudska prava i slobode**, održanoj 11. jula, Odbor je razmotrio Strategiju za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2016 - 2020, sa Akcionim planom za sprovođenje Strategije za 2017. godinu i Izvještajem o realizaciji Akcionog plana u 2016. godini, Strategiju za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori 2016 - 2020, sa Akcionim planom za sprovođenje Strategije za 2016/2017. godinu i Strategiju za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period od 2017. do 2021. godine, sa Akcionim planom za 2017. i 2018. godinu, sa Dopisom NVO-a osoba sa invaliditetom od 23. juna 2017. godine.

Na desetoj sjednici, održanoj 24. jula, Odbor je razmotrio i podržao Godišnji izvještaj Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture za 2016. godinu sa Izvještajem o uslovima rada službenika obezbjeđenja i tretmana u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija.

- Na desetoj sjednici **Administrativnog odbora**, održanoj 5. jula, Odbor je utvrdio šest Predloga odluka, i odlučio da predloži Skupštini Crne Gore da se: poslanica Branka Tanasijević razriješi dužnosti članice Ustavnog odbora Skupštine Crne Gore, a da se za člana Ustavnog odbora Skupštine Crne Gore izabere poslanik Danijel Živković; poslanik Predrag Sekulić razriješi dužnosti člana Zakonodavnog odbora Skupštine Crne Gore, a da se za člana Zakonodavnog odbora Skupštine Crne Gore izabere poslanik Danijel Živković; poslanica Sanja Vlahović razriješi dužnosti članice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore, da se za predsjednika Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore izabere poslanik Radule Novović, a za članicu poslanica Branka Tanasijević; poslanici Sanja Vlahović i Andrija Nikolić razriješe dužnosti članova Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, a da se za članove Odbora za evropske integracije

Skupštine Crne Gore izaberu poslanici Petar Ivanović i Nikola Rakočević; poslanik Bogdan Fatić razriješi dužnosti člana Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, a da se za člana Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore izabere poslanik Danijel Živković; poslanica Sanja Vlahović razriješi dužnosti članice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore, a da se za člana Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore izabere poslanik Bogdan Fatić.

Na osmoj sjednici, održanoj 17. jula, Odbor je odlučio da predloži Skupštini Crne Gore da odredi poslanicu Daliborku Pejović za predstavnicu Skupštine Crne Gore u Senatu Prijestonice, te da predloži Bojana Đakonovića za člana Komisije za rangiranje kandidata za člana Odbora Regulatorne agencije za energetiku.

Na dvanaestoj sjednici, održanoj 25. jula, Odbor je odlučio da predloži Skupštini Crne Gore da da odobrenje da se može pokrenuti krivični postupak protiv Milana Kneževića, Milutina Đukanovića, Marine Jočić i Branka Radulovića, poslanika u Skupštini Crne Gore, po Zahtjevu Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici, Kt br. 230/17 od 21. jula 2017. godine, zbog krivičnog djela – Nasilničko ponašanje iz člana 399 Krivičnog zakonika Crne Gore.

Na jedanaestoj sjednici, održanoj 26. jula, Odbor je utvrdio Predlog odluke o izboru člana Savjeta Agencije za nadzor osiguranja, te odlučio da predloži Skupštini Crne Gore, da za člana Savjeta Agencije za nadzor osiguranja imenuje Hamida Kujevića.

Na trinaestoj sjednici, održanoj 27. jula, Odbor je odlučio da predloži Skupštini Crne Gore da se: poslanik Predrag Sekulić razriješi dužnosti člana i izabere za predsjednika Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, i da se poslanik Mićo Orlandić izabere za člana Odbora; poslanik Mićo Orlandić izabere za člana Odbora za zdravstvo rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore; poslanik Mićo Orlandić izabere za člana Odbora za bezbjednost i odbranu Skupštine Crne Gore.

NOVOSTI IZ SKUPŠTINE

Sastanak generalnih sekretara parlamenata zemalja Zapadnog Balkana u Varšavi

Generalni sekretar Skupštine Crne Gore Aleksandar Jovičević učestvovao je 12. i 13. jula na Forumu generalnih sekretara parlamenata zemalja Zapadnog Balkana održanom u Varšavi. Sastanak je organizovao Nacionalni demokratski institut (NDI), u sklopu Inicijative za jačanje zakonodavstva zemalja Zapadnog Balkana, u saradnji sa Parlamentom Poljske.

Ključne teme sastanka odnosile su se na izgradnju kapaciteta parlamentarnih zakonodavnih i istraživačkih službi, na rad parlamentarnih grupa koje se formiraju za posebna pitanja i podršku službe poslanicima, kao i na primjenu novih tehnologija za efikasnije upravljanje parlamentarnim informacijama i unapređivanje transparentnosti rada parlamenta.

U uvodnom dijelu sastanka, generalni sekretari parlamenata zemalja regiona ukratko su predstavili politička dešavanja, kao i zakonodavne inicijative i događaje koji su obilježili rad njihovih parlamenata u protekloj godini. Učesnici sastanka imali su priliku da se bliže upoznaju sa strukturom i radom zakonodavne službe Donjeg Doma poljskog Parlamenta, uključujući i pripremu stručnih mišljenja i pružanje pravno-tehničke podrške na sjednicama radnih tijela. Takođe, predstavljene su novine, rezultati, izazovi i najbolje prakse u oblasti parlamentarnog istraživanja, a posebno analize budžeta, generalni sekretari iznijeli su primjere iz prakse i razmijenili mišljenja o daljim pravcima razvoja ovog važnog segmenta podrške poslanicima u vršenju njihove zakonodavne i nadzorne uloge.

Predstavnici službi parlamenata regiona razmotrili su i različita pitanja primjene informacionih tehnologija i razvijanja efikasnog i održivog koncepta elektronskog parlamenta, kao i transparentnosti parlamentarnog rada, koja se u parlamentima zemalja regiona konstantno unapređuje.

Sastanak u Varšavi bio je prilika da generalni sekretari i predstavnici službi parlamenata Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Makedonije, Srbije, Crne Gore i Poljske razmijene mišljenja i iskustva i o različitim administrativnim i finansijskim izazovima koji se pojavljuju u radu parlamentarnih administracija.

Regionalni forum generalnih sekretara je dio Inicijative NDI-a za jačanje zakonodavstva zemalja Zapadnog Balkana, čiji je cilj pružanje podrške parlamentima u jačanju zakonodavnih, nadzornih i predstavničkih kapaciteta. Forum u Varšavi bio je osmi sastanak generalnih sekretara pod okriljem ove Inicijative, koju finansira Nacionalna zadužbina za demokratiju.

PARLAMENTARNI POJMOVNIK

Asocijacija generalnih sekretara parlamenata. „ASGP je konstituisan kao konsultativno tijelo interparlamentarne unije sa ciljem da olakša lične kontakte između kancelarija generalnih sekretara svih parlamenata, bez obzira na to da li je konkretni parlament član parlamentarne unije.

Zadatak ASGP-a je da poruči pravo, procedure, prakse i metode rada različitih parlamenata i da predloži mjere za poboljšanje tih metoda i za obezbjeđivanje saradnje između službi različitih parlamenata. Takođe, po pitanjima iz svog djelokruga, ASGP pomaže interparlamentarnoj uniji, kada ova to zatraži.

Generalni sekretar Skupštine Crne Gore je član ove asocijacije.“¹

¹ Doc. dr Komar, Olivera, Prof. dr Ivana Jelić, Nataša Komnenić, Irena Mijanović, Jelena Radonjić, Vlatko Ščepanović, *Parlamentarni leksikon*, Podgorica, Skupština Crne Gore 2016, str. 17.

NOVOSTI IZ SKUPŠTINE

Predsjednik Skupštine uručio Trinaestojulske nagrade

Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović uručio je 12. jula Trinaestojulske nagrade za 2017. godinu.

Žiri za dodjelu Trinaestojulske nagrade u sastavu: predsjednik Gojko Kastratović, i članovi prof.dr Ilija Vujošević, prof. dr Igor Lakić, mr Miomir Vojinović i prim. dr sci. med Asim Dizdarević, donio je Odluku o dobitnicima za 2017. godinu i to: Miodragu Šćepanoviću, vajar, za dvije samostalne izložbe u prethodne dvije godine; dr Davidu Kaljaju, za posebne rezultate za prethodne dvije godine; i dr Svetozaru Saviću, za monografiju „Crnogorska ampelografija“.

Izlaganje predsjednika Skupštine Crne Gore Ivana Brajovića prilikom svečanog uručenja Trinaestojulskih nagrada:

„Ako postoji trenutak, dan i sudbinski čas koji kroz vrijeme sabira Crnogorce, sa svim iskonskim razlikama u nacionalnom, vjerskom i kulturološkom smislu – to je 13. jul. Ako postoji datum koji okuplja sve generacije od najmlađih do najstarijih, sa svim razlikama u egzistencijalnom, klasnom i ideološkom smislu – to je, svakako, 13. jul. Ako postoji datum na koji su ponosni svi građani sjevera i juga, istoka i zapada, onda nema sumnje da je to 13. jul.

13. jul nije samo datum, već paradigma crnogorske slobodne nacije i crnogorskog slobodnog građanina. Nit koja je protkana kroz tradicionalnu i savremenu Crnu Goru.

Vizija koja objedinjuje ratničku i mirnodopsku Crnu Goru. Oltar kome pristupaju svi kojima je domovina iznad sitnosopstveničkih interesa. Agora za kojom ne sjede vitezovi okruglog stola, već dalekovidni ljudi koji vjeruju u rad, progres i budućnost.

13. jul je legenda i mit koji živimo još od 1878. kada smo na Berlinskom kongresu dobili potvrdu nezavisnosti, što nije ni bilo sporno! I od koga smo je dobili i ko je osporava – upitali su se knjaz Nikola Petrović i tadašnja Crna Gora, ranjena u još jednom iscrpljujućem ratu u nizu? Mi smo je imali, ali su je velike sile verifikovale. I ko je to mogao pitati i reći osim onaj koji je slobodan. A Crna Gora je bila slobodna i tada i danas. Ali i 13. jula 1941. kada je rekla NE pruženoj ruci fašizma i postala svetionik narodno-oslobodilačkog otpora i ustanka među slovenskim, evropskim i svjetskim narodima.

Daleko od toga da su crnogorske istorijske odluke bile uvijek ispravne, ali su, ipak, u najvažnijim momen-

tima bile temeljne i napredne. Prije svega u Prvom i Drugom svjetskom ratu. No, nije ništa manje istorijski ispravna odluka da u bunilu raspada SFRJ Crna Gora ostane po strani, i onako egzistencijalno uzdrmana i nestabilna postane utočište i dom desetina hiljada izbjeglica iz ratom zahvaćenog jugoslovenskog područja. Jeste da nijesmo gorjeli na vatri balkanskog pakla, ali smo bili zagušeni dimom. Ili, sa ponosom mogu istaći, važnu odluku 1999. godine kada je opet Crna Gora ostala sačuvana između dvije vatre - retrogradne hermetičnosti i galopirajućeg globalizma. I opet je Crna Gora pružila utočište i dom hiljadama izbjeglica i pokazala se kao dobronamjerni partner svjetskim silama. I tada i danas sam govorio da moramo biti u svakoj prilici i izazovu osviješćeni, a ne ostrašćeni. Od tog posijanog sjemena danas žanjemo plodove u evroatlantskim integracijama.

Na svim crnogorskim putevima, jasnim i onima u magnovenju, postojali su ljudi koji su znali kako. Govorili kamo. Prije ili kasnije ispaštali ili nagrađivani za svoje stavove i vizije. Sputavani ili motivisani u svojim djelanjima i djelima. Kako ko i kako koji. Ali su postajali oni koji su bili, jesu i biće ogledalo i putokaz napredne Crne Gore. Izdanci starih maslina i hrastova na čijim korijenima niču mladice savremene Crne Gore. Intelektualne i radničke. Savremene i svezremene. Danas su oni nagrađeni. Juče su drugi. Sjutra će treći... Ali svi oni dobro znaju da ponijeti 13julsku nagradu znači nositi biljeg Crne Gore. Nositi breme izazova i odluka... I radujem se što su upravo ovi ljudi: Miodrag Šćepanović, David Kaljaj i Svetozar Savić postali znamenitost znamenite Crne Gore.

Usudujem se reći da je rad na prosvjećivanju najveći zadatak jednog društva. Kultura, nauka i umjetnost čine zemlju prepoznatljivom, ostavljaju trajno svjedočanstvo duha jednog vremena, talenata jednog područja. Narodi sa naukom i umjetnošću visoko kotiranim u društvu, ponosno čuvaju svoj identitet, ali su jednako tako vizionarski okrenuti budućem razvoju svoga društva. Prosvjećenija Crna Gora biće još poželjniji dom za sve njene građane.

U to ime, dobitnicima Trinaestojulske nagrade zahvaljujem na tome što stvaraju među nama, čestitam i želim im dug umjetnički i naučni rad, doprinos u dugom i prosperitetnom napretku Crne Gore u XXI vijeku.“

TEMA BROJA

Predsjednik Skupštine Crne Gore sastao se sa predsjednikom Evropskog parlamenta Antoniom Tajanijem

Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović primio je 18. jula predsjednika Evropskog parlamenta Antonia Tajanija.

Sagovornici su razmijenili mišljenja o reformskom procesu, političkoj i ekonomskoj situaciji, te dinamici evropskog puta naše države, koji je od izuzetnog značaja za stabilnost Zapadnog Balkana.

Prva posjeta predsjednika Evropskog parlamenta Crnoj Gori predstavlja potvrdu izvanrednih odnosa Skupštine Crne Gore sa Evropskim parlamentom i jasan znak da kao država ostvarujemo značajne rezultate na unutrašnjem i međunarodnom planu, istakao je predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović.

Sagovornici su se saglasili da je članstvo u NATO preduslov za nesmetan ekonomski razvoj, jači priliv stranih investicija i snažan zamajac našem procesu integracije u Evropsku uniju.

Akcentujući dobar napredak koji naša zemlja u kontinuitetu ostvaruje na planu evropske integracije predsjednik Evropskog parlamenta je istakao da je Crna Gora važna za stabilnost Balkana, i da je kao država multietničkog sklada prepoznata po svojoj dubrosusjedskoj politici.

Posebno je istakao značaj ekonomske saradnje između Crne Gore i zemalja članica Evropske unije,

čemu će se u narednom periodu posvetiti posebna pažnja.

Osvrnuvši se na neučestvovanje opozicije u radu Skupštine i njenih radnih tijela, predsjednik Tajani je istakao da je za Evropsku uniju važno što su izbori održani na regularan način i u demokratskoj atmosferi, što je i potvrđeno od strane svih međunarodnih posmatrača. On je istakao da nije na Evropskoj uniji da se miješa u unutrašnje prilike u Crnoj Gori, te da opozicija u daljim koracima sama treba da napravi svoj izbor.

Predsjednik Brajović je naglasio da Skupština ima veoma intenzivan rad, da su odbori u konstantnom zasijedanju i raspravama o važnim zakonima na fonu ukupnih reformi, što će Crnu Goru još jače pozicionirati na putu ka Evropskoj uniji. Nastavićemo demokratskim i reformskim putem, unaprijeđivanjem zakonodavnog okvira i jačanjem rada institucija, kroz prihvatanje najboljih međunarodnih standarda, istakao je Brajović.

Sastanku su prisustvovali potpredsjednik Skupštine Crne Gore Genci Nimanbegu, poslanik Adrijan Vuksanović, predsjednik Odbora za evropske integracije, kao i šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori Aivo Orav.

IZ ISTORIJE CRNOGORSKOG PARLAMENTARIZMA

USTAV SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE CRNE GORE IZ 1963. GODINE

USTAV SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE CRNE GORE IZ 1963. GODINE

Član 132.

Skupštinu sačinjavaju Republičko vijeće, kao vijeće delegata građana u opštinama i Privredno vijeće, prosvjetno-kulturno vijeće, Socijalno-zdravstveno vijeće i Organizaciono-političko vijeće, kao vijeće delegata radnih ljudi u radnim organizacijama.

Član 133.

Republičko vijeće ima 70 poslanika, a vijeća radnih zajednica po 46 poslanika. Poslanici se biraju kao delegati jedne ili više opština u skladu s normom da se jedan poslanik bira, po pravilu, na isti broj stanovnika.

Član 134.

Poslanike za Republičko vijeće bira opštinska skupština, odnosno skupštine

dvije ili više opština, a građani neposredno.

Poslanike za vijeća radnih zajednica bira opštinska skupština, odnosno skupštine dvije ili više opština.

Poslaničke kandidate za Republičko vijeće predlažu građani na svojim zborovima birača ili grupa građana, poslaničke kandidate za vijeća radnih zajednica - radni ljudi u radnim zajednicama odgovarajuće oblasti rada.

Član 135.

Pravo da bude biran za člana Republičkog vijeća ima svaki građanin koji ima biračko pravo.

Pravo da bude biran za člana Privrednog, Prosvjetno-kulturnog, odnosno Socijalno-zdravstvenog vijeća ima svaki radni čovjek ili član organa upravljanja radne organizacije, odnosno radne zajednice u odgovarajućoj oblasti rada, član organa upravljanja udruženja radnih organizacija i funkcioner sindikata, u odgovarajućoj oblasti rada. (...)

¹ Crnogorski ustavi 1905-2005, Podgorica, NIU Službeni list Republike Crne Gore 2005, str. 180-181.

KALENDAR

3. jul

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović primio je predsjednika Parlamenta Republike Makedonije Talata Džaferija. Posjeta Crnoj Gori prva je međunarodna zvanična parlamentarna posjeta predsjednika Sobraanja nakon stupanja na dužnost. Sagovornici su istakli da Crna Gora i Makedonija imaju sadržajnu saradnju u različitim oblastima i potencirali dalje razvijanje i širenje saradnje, prvenstveno u oblasti ekonomije gdje još ima dosta prostora. Zajednički je ocijenjeno da je današnja posjeta na samom početku mandata predsjednika Džaferija veliki doprinos daljem jačanju međuparlamentarne saradnje, koja se odlično razvija kako u okviru Grupa prijateljstva, tako i između Odbora, uz uvjerenje da će u narednom periodu razviti nove, konkretne modele koji će je dodatno unaprijediti na svim nivoima.
- Članovi Odbora za bezbjednost i odbranu Luid Ljubo Škrelja, Marta Ščepanović, Miodrag Vuković, Milorad Vuletić i Branko Čavor sastali su se sa delegacijom Sobraanja Republike Makedonije koju je predvodio predsjednik Sobraanja Talat Džaferi. U fokusu današnjeg sastanka dvije delegacije bile su evroatlantske integracije Crne Gore i Makedonije te razmjena iskustava u kontekstu reformi neophodnih za članstvo u EU i NATO.
- Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić poželio je uspjeh u radu novoimenovanoj ambasadorci Ujedinjenog Kraljevstva u Crnoj Gori Alison Kemp i zahvalio na kontinuiranoj podršci zvaničnog Londona, u svim etapama novije političke istorije Crne Gore. Iako se nalazi u procesu izlaska iz Evropske unije, Ujedinjeno Kraljevstvo će prema riječima ambasadorke Kemp, i dalje biti snažan partner Uniji, ali i zemlja regiona na evropskom putu. U prilog tome je i najavljena organizacija Samita zemalja Zapadnog Balkana u Londonu 2018. godine, čime se učvršćuje politička podrška evropskoj budućnosti ovog regiona.
- Član stalne Delegacije u Parlamentarnoj skupštini NATO Obrad Mišo Stanišić učestvovao je u radu 95. Rozrot seminaru na temu: „Put ka stabilnoj i bezbjednoj Ukrajini i regionu Crnog mora“, održanog u

periodu od 3. do 5. jula u Kijevu. Održano je nekoliko sesija na sljedeće teme: „Rusija, NATO i region Crnog mora“, „Humanitarna i vojna situacija u Donbasu“, „Politička situacija i ljudska prava na Krimu“, „Ukrajinska reformska agenda i unutrašnji izazovi“, „Ukrajina, NATO i izgradnja integriteta“, „Podrška napretku u regionu Crnog mora“, i „Politička i ekonomska situacija u Moldaviji“.

- Predsjednik Grupe prijateljstva sa Parlamentom Republike Makedonije, potpredsjednik Skupštine Crne Gore Genci Nimanbegu sastao se sa predsjednikom Sobraanja Republike Makedonije Talatom Džaferijem. Sagovornici su se složili da je u narednom periodu bitno dodatno raditi na uspostavljanju još boljih ekonomskih i privrednih veza dvije države, posebno kada je riječ o saradnji u oblasti turizma, kao i unapređenju saobraćajne infrastrukture između dvije zemlje. Sastanku su prisustvovali i članovi Grupe prijateljstva sa Republikom Makedonijom, poslanici Mirsad Murić, Branka Tanasijević i Maja Bakrač dok su makedonsku delegaciju, pored predsjednika Džaferija činili poslanici Sobraanja, Dževat Ademi i Maksim Dimitrijevski.

5. jul

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović učestvovao je na XXVI Godišnjem zasijedanju Parlamentarne skupštine (PS) OEBS-a. Godišnje zasijedanje PS OEBS-a koje se održava u Minsku, kao centralnu temu imalo je jačanje međusobnog povjerenja i saradnje za mir i razvoj u regiji koju pokriva OEBS. Tokom brojnih bilateralnih susreta predsjednika Skupštine Ivana Brajovića na Godišnjem zasijedanju PS OEBS-a u Minsku, izražen je nepodijeljen stav o tome da Crna Gora kontinuirano vodi konstruktivnu politiku na unutrašnjem i spo-

KALENDAR

ljašnjem planu, da odgovorno pristupa svojim obavezama kada je riječ o njenom članstvu u međunarodnim organizacijama, kao i da politički sistem funkcioniše neometano, uprkos neučestvovanju opozicije u radu Skupštine.

7. jul

- Delegacija Administrativnog odbora Skupštine Crne Gore, na čelu sa predsjednikom odbora Luidem Škreljom, sastala se u Hrvatskom saboru sa predsjednikom Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove Hrvatskog sabora, Antem Sanaderom, i predsjednikom Mandatno-imunitetnog povjerenstva Hrvatskog sabora, Žarkom Tušekom. Susret je posvećen razmjeni iskustava i primjera dobre prakse u dijelu prava i obaveza poslanika/ca za vrijeme trajanja mandata i drugim pitanjima iz nadležnosti Administrativnog odbora, sa posebnim osvrtom na prisustvo sjednicama poslanika/ca Skupštine i radnih tijela.
- Grupa prijateljstva Skupštine Crne Gore sa Velikom narodnom skupštinom Republike Turske održala je sastanak sa ambasadorom Republike Turske u Crnoj Gori, Nj.E. Serhatom Galipom. Pored tradicionalno dobrih odnosa na političkom nivou, na sastanku je pozdravljena sve intenzivnija ekonomska saradnja Crne Gore i Republike Turske, koja je u dijelu robne razmjene, već za pet mjeseci tekuće godine dostigla prošlogodišnji nivo od oko 72 miliona eura.

11. jul

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović primio je u oproštajnu posjetu nerezidentnu ambasadorku Republike Češke Ivanu Hlavsovu. Predsjednik Brajović je naglasio važnost

unapređenja parlamentarne saradnje na svim nivoima, kako odbora i grupa prijateljstva, tako i razmjene iskustava u vezi sa procesom evroatlantske i evropske integracije i podsjetio na nedavnu posjetu delegacije Senata Republike Češke, koja je dala značajan doprinos njenom daljem jačanju.

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović primio je predsjednika Republike Bugarske Rumena Radeva. Zajednički je ocijenjeno da između Crne Gore i Bugarske postoji prostor za unaprijeđenje bilateralne saradnje u nizu oblasti od obostranog interesa, sa posebnim fokusom na ekonomski sektor.

12. jul

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović uručio je Trinaestojulske nagrade za 2017. godinu: Miodragu Šćepanoviću, vajararu, za dvije samostalne izložbe u prethodne dvije godine; dr Davidu Kaljaju, za posebne rezultate za prethodne dvije godine; i dr Svetozaru Saviću, za monografiju „Crnogorska ampelografija“.
- Grupa prijateljstva Skupštine Crne Gore sa Parlamentom Izraela susrela se sa nerezidentnom ambasadorkom Izraela u Crnoj Gori, sa sjedištem u Beogradu, Nj.E. Alonom Fišer Kam. Na sastanku je iskazana spremnost za intenziviranjem saradnje u oblastima: ekonomije, turizma, zdravstva, odbrane, nauke, obrazovanja i sporta, a u predstojećem periodu biće usaglašen plan konkretnih zajedničkih aktivnosti.
- Generalni sekretar Skupštine Crne Gore Aleksandar Jovičević učestvovao je na Forumu generalnih sekretara parlamenata zemalja Zapadnog Balkana

KALENDAR

održanom u Varšavi. Ključne teme sastanka odnosile su se na izgradnju kapaciteta parlamentarnih zakonodavnih i istraživačkih službi, na rad parlamentarnih grupa koje se formiraju za posebna pitanja i podršku službe poslanicima, kao i na primjenu novih tehnologija za efikasnije upravljanje parlamentarnim informacijama i unapređivanje transparentnosti rada parlamenta.

17. jul

- Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Obrad Mišo Stanišić sastao se sa ambasadorom Republike Hrvatske u Crnoj Gori, Nj.E. Veselkom Grubišićem. Zajednički je konstatovana spremnost za nastavkom uspješne saradnje između dvije zemlje, kako u domenu evropskih integracija, tako i na svim drugim poljima, uz ocjenu da sva potencijalna otvorena pitanja treba rješavati u duhu već utemeljenih dobrosusjedskih odnosa.

18. jul

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović primio je predsjednika Evropskog parlamenta Antonia Tajanija. Sagovornici su razmjenili mišljenja o reformskom procesu, političkoj i ekonomskoj situaciji, te dinamici evropskog puta naše države, koji je od izuzetnog značaja za stabilnost Zapadnog Balkana.
- Predsjednik Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Suad Numanović i članovi Odbora Maja Bakrač, Halil Duković i Nedžad Drešević bili su u radnoj posjeti Domu starih „Grabovac“ u Risnu. Cilj posjete je bio upoznavanje članova Odbora sa organizacijom i funkcionisanjem Doma i uslovima boravka njegovih korisnika.

20. jul

- Predsjednik Skupštine Crne Gore Ivan Brajović boravio je u zvaničnoj posjeti Bosni i Hercegovini, gdje je imao susrete sa predsjedavajućima Predstavničkog doma i Doma naroda PS BiH Šefikom Džaferovićem i Barišom Čolakom, kao i članovima kolegijuma oba doma PS BiH, predsjedavajućim Vijeća ministara BiH Denisom Zvizdićem, kao i sa članom Predsjedništva BiH Bakirom Izetbegovićem. Tokom sastanaka, sagovornici su zaključili da su Crna Gora i BiH primjer susjeda sa izvanrednim političkim odnosima i bez otvorenih pitanja, što predstavlja najbolju osnovu za dalji ekonomski razvoj i razmatranje svih drugih tema od interesa za građane dviju država.

21. jul

- Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Nada Drobnyak učestvovala je na konferenciji „Žene u menadžmentu u Crnoj Gori – Podrška liderstvu i profesionalnom razvoju žena u Crnoj Gori“, koju je organizovala Unija poslodavaca Crne Gore (UPCG) i Međunarodna organizacija rada (ILO), u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Ministarstvom za ljudska i manjinska prava, Direkcijom za razvoj malih i srednjih preduzeća – Ministarstvo ekonomije i Asocijacija poslovnih žena Crne Gore.

22. jul

- Predsjednik Brajović učestvovao je na Cetinju na regionalnom sastanku pod nazivom: „Regionalna saradnja i bezbjednost“, koji okuplja predsjednike odbora za bezbjednost i odbranu i šefove stranih delegacija pri Parlamentarnoj skupštini NATO iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije, Slovenije i Srbije.